

KVARNHAGENS
SAMFÄLLIGHETSFÖRENING

RÄTT & FEL

LITEN HANDBOK

*För medlemmarna i Kvarnhagens samfällighetsförening
om vad vi får och inte får spola ner i våra avlopp.*

VAD FÅR VI SPOLA NER I VÅRT AVLOPP - vad är rätt och vad är fel

Detta är en liten handbok från styrelsen i Kvarnhagens Samfällighetsförening. Den innehåller information om vilka lagar och regler som gäller för vad vi får och inte får spola ner i vask och avlopp.

Våra gamla avloppsrör klarar inte av att vi missköter oss! Allt extrajobb med spolning och sanering av avloppsrören kostar pengar och kostnaderna tenderar att stiga. Dessa extra kostnader innebär ökade avgifter för föreningen och för våra medlemmar!

VIKTIGT!

Olja från matlagning får inte på några villkor slängas/hällas rakt ner i avloppet. Gör så här: låt först fettet stelna och släng sedan i soppsåsen.

Södra Rörledningsfirman som hjälpt oss med avloppet på EBG hade aldrig sett så mycket fett i avloppsrören i ett område med vanliga hushåll – endast i saneringsarbeten hos restauranger!

Rörfirman såg också både tops och sanitetsprodukter spolas ner under pågående arbete. Tops och sanitetsprodukter är också absolut förbjudet att slängas i avloppet. Använd soppsåsen!

Generellt sett kan man säga...

...att ingenting ska spolas ned i toaletten som inte först har gått genom magen. Det som inte kan ätas eller drickas har ingenting i toaletten att göra!

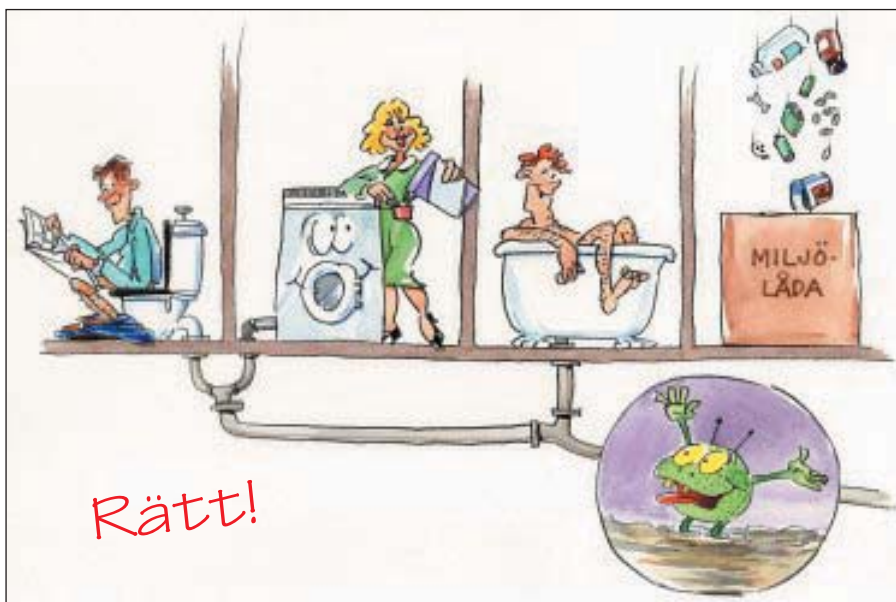

Sortera till avloppet – en underlig uppmaning?

Det kan tyckas underligt att uppmana till sortering av avloppsavfall men det är lika viktigt som att sortera sopor i allmänhet.

Avloppet hamnar på reningsverken och dessa är inte konstruerade för att ta emot allt som idag hålls i toalettstolen, slasken eller golvbrunnen.

Reningsverkens drift kan störas avsevärt av större eller mindre fasta föremål som kan täppa till galler och pumpar. Själva reningsprocessen görs också mindre effektiv om olika kemiska produkter spolats ned i avloppet. I värsta fall kan vissa reningssteg slås ut helt. Det finns också ämnen som inte renas alls utan passerar rakt igenom reningsverken.

Avloppet består inte bara av enbart toalettinnehåll. Vi använder tvål, schampo, tvätt- och diskmedel. Använd så lite som möjligt av rengöringsprodukter. Då blir den lilla figuren från reningsverket glad och lycklig. Utnyttja miljömärkta produkter så blir den ännu gladare!

Vilka är de som håller de största mängderna oönskade ämnen i avloppet, industrin eller hushållen? Faktum är att hushållen står för hela 70%! Det lönar sig alltså att dosera lågt och använda miljövänliga produkter.

FELAKTIGA SAKER I AVLOPPET!

Spillvattenledningarna är inte anpassade för att ta emot saker som matolja, tops, bindor, kondomer, kattsand, matrester, fimpar eller plastbitar. Dessa orsakar stopp i ledningarna. De kan också hindra framkomligheten för avloppsvatten i pumpar och vid avloppsreningsverkens rensgaller.

Miljöfarliga kemikalier som olja, blekmedel, lösningsmedel, färgrester (även vattenbaserad färg), fotokemikalier, bekämpningsmedel och gamla mediciner hör inte hemma i avloppet. Ämnena stör de reningsprocesser som pågår i avloppsreningsverken. I värsta fall kan vissa reningssteg slås ut helt. Dessutom fastnar miljögifterna i det slam som tas ut ur avloppsvattnet. Det innebär att slammets kvalitet som rent gödningsmedel försämras.

Belasta inte avloppsvattnet mer än nödvändigt. Överdosera inte tvättmedel, diskmedel m.m. Kläderna eller disken blir inte renare för det! Följ fabrikanternas doseringstabeller på förpackningarna och betrakta mängderna som maxgräns.

Undvik att använda antibakteriella produkter. De kan åstadkomma andra effekter än att göra rent. Normalt finns det ingen orsak att desinficera våra hem eller oss själv. Tvärtom kan det vara skadligt i längden.

Spara också på vatten. Det blir dyrt i längden att låta det rinna i onödan. Låt heller inte kranar stå och droppa. Det är ju för övrigt både dyrt och onödigt att spola rent vatten till reningsverken!

HUSHÅLLENS FARLIGA AVFALL

Av gammal vana köper man olika sorters rengöringsmedel utan att ens reflektera över mindre skadliga alternativ som finns att tillgå. Förr använde man sig av bl a citronsyra och såpa, vilka fungerar lika bra även idag. Använder man starkare medel ska man tänka på att ev rester inte hamnar i avlopp eller soppåse. Använder man sig i hemmet av olika kemikalier som fotovätskor, lim, lacker och lösningsmedel bör man vara medveten om att dessa skall ta om hand särskilt. Man bör även tänka på att sprayburkar med drivgas är skadliga.

VAD är farligt avfall?

Oljor, emulsioner, fast oljeavfall, lösningsmedel (halogenhaltigt), lösningsmedel (icke halogenhaltigt), färg, lack, lim, syror, alkaliskt, kadmium, kvicksilver, mediciner, tungmetaller, bekämpningsmedel m.m.

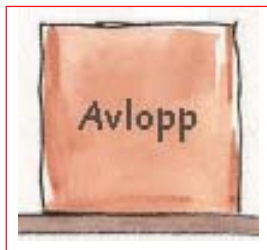
VAR ska det lämnas?

Allt farligt avfall kan lämnas på samtliga återvinningsstationer. Om man inte lämnar det farliga avfallet i originalförpackningar, bör man skriva utanpå förpackningen vad den innehåller.

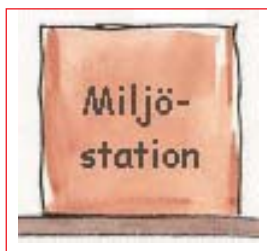
VÄLJ andra alternativ!

Välj om möjligt mindre skadliga ämnen för rengöring, insektsbekämpning, målning och hobbyarbeten. Fler och fler miljövänliga produkter finns idag att tillgå på marknaden, fråga i affären! När det gäller rengöringsmedel bör man tänka på att följa anvisningarna på förpackningen och inte använda mer än nödvändigt. Det är dålig ekonomi för dig som konsument och betydligt sämre för miljön.

LATHUND för sortering av avfall

I avloppet får allt som passerat magen spolas ned, dvs avföring, urin och toapapper. Dessutom tvättmedel, diskmedel, tvål och schampo tillsammans med den smuts som lösts upp.

Kemikalier av olika slag har inte i avloppet att göra. De betraktas som farligt avfall och transporteras till kommunens återvinningscentraler och deras speciella miljöstationer. Farligt avfall är lösningsmedel (t ex lacknafta), olja, bekämpningsmedel, färg (även vattenbaserad), penseltvätt, glykol, klorin, lut, impregneringsmedel m.m.

Bindor, tops, kondomer och tandtråd får absolut inte spolas ned i toaletten. Släng i soppåsen – de brinner alldeles utmärkt!

Gamla utgångna mediciner ska inte spolas ned i avloppet. Lämna in dem på Apoteket!

Plast/metall- och pappersförpackningar ska inte spolas ned i avloppet. Naturligtvis ska dessa stoppas i lämplig insamling för förpackningar.

Avloppsslam

Avloppsslam är en slutprodukt i reningsverket. Destinationen är jordbrukets marker som gödning. Det innehåller kväve och, framför allt, fosfor. Fosfor är en ändlig resurs som genom slamgödning kan användas flera gånger i näringsämnenas kretslopp. Problemet med slamgödning är att den kan innehålla oönskade ämnen som tungmetaller och nonylfenol.

Tungmetaller

Tungmetaller kan vara skadliga för vår hälsa. De kan också försämra naturliga processer i skog och mark. Tungmetaller är bl a kvicksilver, kadmium, bly, krom, nickel och koppar. De rensas inte bort i avloppsreningsverket utan hamnar i slammet. OBS! Några produkter som innehåller tungmetaller är resterna av biltvätt, tobak, båtbottnfärger och impregneringsmedel.

Vattenbaserad färg

Vattenbaserad färg har vatten som lösningsmedel i stället för lack-nafta. Det betyder dock inte att den är ofarlig. Vattenbaserad färg kan innehålla nonylfenol som är ett hormonliknande ämne som ev kan orsaka genetiska förändringar. Nonylfenol är en tungmetall som hamnar i avloppsslammet. Håll därför inte ut vattenbaserad färg i avloppet – tvätta inte ens penslarna i vasken.

TVÄTTA INTE BILEN PÅ GATAN

- det skadar vår miljö!

En svensk personbil tvättas i genomsnitt 20 gånger per år. Då används vanligtvis någon form av avfettning, bilschampo och en ganska stor mängd vatten.

Tvättas bilen på garageuppfarten/gatan rinner tvättvattnet med miljöfarliga ämnen som olja, tungmetaller m m ner i dagvattenbrunnen. Det går genom dagvattenledningarna och sedan orenat ut i närmaste vattendrag. En tvätt kanske inte gör så mycket, men 2 miljoner personbilar x 20 tvättar = 40 miljoner tvättar, per år!

Varför är det farligt?

I bilschampon och avfettningsmedel finns kemikalier som är skadliga eller giftiga för vattenmiljön. Även miljöanpassade bilvårdskemikalier, milda tvåttvättmedel och såpa innehåller sådana ämnen. Avfettningsmedel innehåller ofta lösningsmedel, till för några år sedan vanligtvis lacknafta. Sådana aromatiska lösningsmedel är giftiga och skadliga både för oss och för livet i vatten. De flesta avfettningsmedel och bilschampon innehåller dessutom tensider som är giftiga för t.ex fiskar.

När bilen tvättas på gatan finns igen reningsanläggning som tar hand om de miljöfarliga komponenterna i tvättvattnet – de släpps ut helt orenade!

GÖR SÅ HÄR:

Åk till en automatvätt och tvätta bilen eller till en gör-det-själv hall! En gör-det-själv hall använder miljöanpassade avfettningsmedel och bilschampon.

Det är bättre för miljön att tvätta i en tvätthall då alla har en sk oljeavskiljare. Den gör att oljor och metallhaltigt slam skiljs från det vatten som går vidare till reningsverket. Kommunen tar sedan hand om olja för destruktion, det farliga slammet deponeras på ett miljösäkert sätt.

En del automatvättar är ännu bättre. De har, förutom oljeavskiljare, ett eget litet reningsverk som ytterligare renar vattnet. Dessutom återanvänds en stor del av vattnet.

Lagar och bestämmelser

Enligt miljöbalken ska den som använder en kemisk produkt vidtaga de åtgärder som behövs för att skydda människors hälsa och miljö.

Det betyder i det här fallet att den som använder ett avfettningsmedel eller ett bilschampo ska se till att miljön inte tar skada. Att tvätta bilen på gatan är, med tanke på att orenat vatten går ut i våra sjöar och vattendrag, ett felaktigt hanterande av kemiska produkter!

Regler och information för bilvårdsanläggningar: www.environ.se